

[Henrik Nielsen.]

I § 17 forlanger man, at en handlende skal have sit Navn tydeligt over sin Indgang. Han skal mindst have eet Fornavn og saa naturligvis Efternavnet, saa at man ved, hvem man har for sig. Hvis han har Automater, skal han sørge for, at de er i Orden; er de ikke det gennem et længere Tidsrum, kan man forbyde ham at have dem. Det kan vi handlende godt gaa ind paa.

Jeg synes, det er en ganske udmærket Ordning, man træffer med Hensyn til Mesternavnet, thi det er ikke helt ualmindeligt at høre den Vending: Ja, hvis en Svend har ondt ved at klare sig blandt de andre Svende, maa han se at blive Mester; dèr kan han bedre slaa sig igennem, han kan faa andre til at gøre Arbejdet — der er sikkert ogsaa mange, som bærer Mesternavnet uden at være i Besiddelse af den dertil svarende Dygtighed. Der er derfor ikke noget at sige til, at en virkelig dygtig Haandværker ønsker, for at gøre sin Dygtighed gældende, at aflægge en Prøve, hvorved det konstateres, at han kan sit Fag. Det vil ogsaa være til Støtte for den dygtige Svend, som ikke har mange Penge. Det koster ikke saa lidt at starte en Forretning i vore Dage. En Mand, som har mange Penge, kan starte en hvilken som helst Forretning, han kan faa andre til at udføre Arbejdet; men den Mand, som har sin Dygtighed, men ingen Penge, maa søge at udnytte sin personlige Duelighed det mest mulige. Hvis han da kan aflægge Prøven som Mester, faar han Ret til at bære Mesternavnet, og det kan i nogen Grad hjælpe paa hans smaa økonomiske Kaar; thi Offentligheden kan da se, at den Mand er vel nok en lille Mester, men han har aflagt Prøve paa sin Duelighed, og derved bliver han maaske bedre i Stand til at trække et Publikum til sig. Jeg synes altsaa, at dette, at han kan faa Adgang til at aflægge Prøve paa sin Dygtighed, kun er af det gode.

Bestemmelserne om Vandrebrev har vakt nogen Misfornøjelse indenfor Handelsstanden, men her er i Virkeligheden kun Tale om en Regulering af Tilladelsen til at gaa omkring med Varer, som man selv forarbejder sammen med sin Familie, og om noget mere Kontrol med dem, der ifølge gammel Tilladelse kan gaa rundt med Varer. Man har nævnt Hammerum med flere Herreder, hvor de har en saadan gammel Tilladelse til at gaa omkring med Uldtøj. Derovre er man jo frygtelig ked af den Mulighed, at dette skulde blive forbudt, og det er let forstaaeligt. Man har gennem Aarene indrettet sig paa den Tilladelse,

man en Gang har faaet, og mange Familier har en nogenlunde ordentlig Eksistens ved at arbejde med disse Ting, saa de imødeser med Bekymring den Mulighed, at dette skulde blive forbudt. Og hvis man spørger sig selv, om et saadant Forbud i nogen Grad vil hjælpe de handlende, maa man svare, at det dog vist er tvivlsomt. Thi efterhaanden har dette udjævnet sig, og hvis det skulde have nogen Virkning, var det ikke sikkert, at de nuværende handlende fik Fordel deraf. Mange vilde maaske sige: Nu er dette Privilegium ophævet, nu bliver der mere Chance for at oprette Forretninger af den Art, og de, der selv er handlende, ved udmærket godt, at det ikke skorter paa Butikker, der er ikke Mangel paa handlende i de forskellige Brancher, tværtimod. Nej, det, der er den store Skade, er netop den Overtro, at Handelen kan give sin Mand Føden i alle Tilfælde. Overalt hvor en Husejer kan lave en Butik, gør han det; kan han undvære en Vognport, er der dèr Plads til en Butik. Han kan altid faa en Mand til at leje den, og naar denne ikke kan klare sig, staar en anden parat til at rykke ind, en Mand, som ogsaa har et Par Skilling, som han vil forsøge sig med, og som han gennem dette bliver af med. Jeg tror saaledes ikke, at Ophævelsen af dette gamle Privilegium vil betyde nogen nævneværdig Fordel for de handlende. Men det er dog rart nok, at de Folk skal have et Vandrebrev, saa at man kan have noget Tilsyn med dem, der nu har Lov til at gaa omkring og sælge disse Varer. De skal da i alt Fald opfylde de Krav, der stilles ifølge § 3. De skal give 2 Kr. for Vandrebrevet, og det er naturligvis ikke slemt, men de skal ogsaa passe paa, at hele deres Færd er, som den bør og skal være, thi ellers mister de Tilladelsen. Og der skal ikke saa forfærdelig meget til, at Autoriteterne kan fratage dem den, hvis de paa en eller anden Maade gaar udenfor deres lovlige Ret. Naar jeg nævner dette, er det, fordi jeg tænker, at mange af disse vandrende kan være Folk, som man maaske nok kan have Grund til at kontrollere den lille Smule, og jeg tror, det vil bedre Kvaliteten, naar de skal løse Vandrebrev, staa for den moralske Prøve, og de saa for øvrigt er under nogen Kontrol. Ogsaa det synes jeg er udmærket. Det er i Lovforslaget nærmere udformet, hvilke Varer man maa omføre til Salg. Det er Næringsmidler, der hidrører fra dansk Jordbrug, Husdyrhold, Fiskeri eller Jagt, Brød og mange andre Ting. En Del af disse Ting kan man for øvrigt gaa omkring og sælge uden Vandrebrev.